

Inleiding

De recente vergaande landelijke gezondheidsmaatregelen in verband met het coronavirus hebben ertoe geleid dat de economische situatie de laatste maanden drastisch is veranderd. Veel ondernemers hebben tijdelijk hun deuren moeten sluiten of worden geconfronteerd met veel minder vraag naar hun producten of diensten. Een nieuwe werkelijkheid waarin bestrijding van het virus centraal staat en sectoren om moeten leren gaan met een anderhalvemeterconomie zal voor veel ondernemers bovendien gepaard gaan met praktische problemen, maar vooral ook met zorgen over het in dienst kunnen houden van werknemers en het overeind houden van het bedrijf. De noodmaatregelen die het kabinet inmiddels heeft genomen zijn erop gericht zoveel mogelijk banen te behouden en de economische gevolgen te beperken. Het kabinet blijft de situatie nauwlettend volgen, om aanvullende (tijdelijke) maatregelen te kunnen nemen waar nodig en wenselijk.

Bij de totstandkoming of aanpassing van de verschillende coronaregelingen waar bedrijven zich op kunnen beroepen wordt er uiteraard scherp gelet op werkbaarheid en toegankelijkheid voor de ondernemer. Uitgangspunt is dat de regelingen zo lastenluw mogelijk worden vormgegeven, waarbij ondernemers niet worden belast met onnodige verplichtingen. Daarbij is het echter ook van belang dat de regelingen begrijpelijk zijn, goed vindbaar en dat de aanvraagprocedures helder en logisch zijn vormgegeven. Toch kan het voorkomen dat een ondernemer daarbij tegen knelpunten aanloopt. Het kabinet zal hier scherp op letten en regelingen of de uitvoering daarvan zo nodig en zo mogelijk aanpassen.

Voortgang Programma

Het blijft van belang dat ondernemers zo min mogelijk hinder ondervinden van wet- en regelgeving. Zo houden ondernemers ruimte om te ondernemen, te innoveren en te werken aan duurzame economische groei. Om dit te bereiken moeten in samenspraak met ondernemers beperkingen in nieuwe wet- en regelgeving zoveel mogelijk worden voorkomen en de door ondernemers ervaren knelpunten in bestaande wet- en regelgeving moeten waar mogelijk worden opgelost. Dat is in essentie de kern van het Rijksbrede programma voor 'Merkbaar betere regelgeving en dienstverlening voor bedrijven'. Het afgelopen jaar heeft het kabinet hier volop op ingezet en in deze brief schets ik de belangrijkste bereikte resultaten en de voortgang.

De nieuwe aanpak begint zijn vruchten af te werpen. Onmisbaar daarbij was de medewerking van ondernemers, brancheorganisaties, toezichthouders, inspecties, uitvoeringsorganisaties en andere stakeholders. Ondernemers en brancheorganisaties hebben er over het algemeen positief op gereageerd dat zij actief werden betrokken bij verschillende onderdelen van het programma. In nauwe samenwerking met deze ondernemers konden door hen daadwerkelijk ervaren knelpunten worden gesignaleerd en opgelost. Niet in alle gevallen kon in een oplossing worden voorzien, bijvoorbeeld omdat de mogelijke oplossing onevenredig ten koste zou gaan van de overige belangen die met wet- en regelgeving worden nagestreefd.

Ten opzichte van de meer kwantitatieve aanpak in het regeldrukbeleid die we voorheen kenden, is aan de nieuwe aanpak inherent dat deze duidelijk arbeidsintensiever is. Om te beginnen moet het scherp krijgen van concrete (onderliggende) problemen die ondernemers ervaren zorgvuldig gebeuren om te zorgen dat vervolgens voor het juiste knelpunt een oplossing wordt gezocht. Dit vergt tijd. Dat geldt ook voor het vervolgens vinden van oplossingen en het daaraan uitvoering geven. Voor oplossingen moeten dikwijls meerdere partijen worden betrokken en moeten tussen die partijen vaak compromissen worden gesloten. Het resultaat van daadwerkelijk merkbare vermindering van regeldruk is het arbeidsintensieve karakter van de aanpak uiteraard waard.

Het aanpakken van regeldruk is een doorlopende opgave, en hoewel in de afgelopen periode een deel van de maatregelen uit de verschillende departementale actieprogramma's is afgerond, krijgen we nog steeds nieuwe signalen van ondernemers dat zij tegen knelpunten in de regelgeving aanlopen. Zowel de maatwerkaanpak als het uitvoeren van klantreisonderzoeken middels de Life events aanpak blijken zeer geschikte instrumenten te zijn om de ervaren knelpunten in wet- en regelgeving te identificeren en tot werkbare oplossingen te komen. Hieruit komt het algemene beeld naar voren dat ondernemers vaak knelpunten ervaren in de vindbaarheid, de toegankelijkheid en de eenduidigheid van informatie omtrent de toepasbaarheid van wet- en regelgeving en de eisen die er vanuit de uitvoering aan ondernemers gesteld worden.

Heldere communicatie en goed toegankelijke informatie kunnen een positieve uitwerking hebben op de ervaren regeldruk. Dit voorkomt onzekerheid bij ondernemers of wel aan regelgeving wordt voldaan en onzekerheid omtrent de handelwijze van uitvoeringsinstanties. Het onderzoek naar de ervaren regeldruk bij mkb-ondernemers dat recent door Saxion Hogeschool in opdracht van uw Kamer is uitgevoerd, bevestigt dit beeld.¹ Zowel ondernemers als overheidspartijen die betrokken zijn bij de maatwerkprogramma's en de 'Life event'-onderzoeken geven aan positief te staan tegenover de wijze waarop gezamenlijk naar oplossingen voor concrete problemen wordt gezocht. Ik ben dan ook van plan deze instrumenten in overleg met de betrokken departementen vaker in te zetten.

Kijkend naar de uitvoering van de departementale actieprogramma's in de afgelopen maanden en vooral ook naar de opbrengsten van de generieke instrumenten als de maatwerkprogramma, de life-event aanpak, de MKB-toets en de adviezen van de 'Strategische commissie betere regelgeving bedrijven' zien we veel voorbeelden die laten zien dat er daadwerkelijk concrete knelpunten voor ondernemers worden opgelost. Zo wordt er samen met de Autoriteit Persoonsgegevens een plan gemaakt voor het verbeteren van de huidige communicatiemiddelen en de toegankelijkheid van de informatie over de werking van de AVG, is informatie voor ondernemers die starten met internationaal zakendoen buiten de EU toegankelijker gemaakt, wordt er gewerkt aan een verbetering van de toepassing van de wettelijke verplichte RI&E op het terrein van arbeidsomstandigheden, heeft het CBS de nodige maatregelen genomen om de enquêtebelasting van ondernemers zoveel mogelijk te beperken en werken verschillende instanties aan de verdere verbetering van hun dienstverlening door het aanbieden of doorontwikkelen van online voorzieningen (zoals de webportalen 'MijnILT' en 'MijnDouane' en het digitaliseren door de Kamer van Koophandel van nagenoeg alle inschrijf- en mutatieprocessen in het Handelsregister). Dit zijn slechts enkele voorbeelden van concrete knelpunten die zijn of worden opgepakt vaak in nauwe afstemming met ondernemers zelf. Dat sterkt mij in de overtuiging dat we vol door moeten met de uitvoering van de huidige aanpak.

In de programmabrief van 2018 gaf ik aan dat het kabinet met de gekozen aanpak zo goed mogelijk wil aansluiten op de wensen en problematiek van de ondernemers.² Ook gaf ik aan dat het van belang is dat het kabinet in contact met doelgroepen blijft om waar nodig in te kunnen spelen op nieuwe knelpunten en kansen. In aanvulling op de huidige instrumenten wil ik daarom - in navolging van het Saxion-onderzoek dat door uw Kamer is uitgevoerd - een jaarlijkse scan laten uitvoeren naar merkbare regeldruk bij ondernemers. De uitkomsten van dit jaarlijkse onderzoek zal mede input vormen voor de departementale actieprogramma's. Bovendien wil ik langs deze weg meer gestructureerd in kaart brengen of de departementale maatregelen daadwerkelijk tot het gewenste effect voor de betrokken ondernemers hebben geleid.

Ik zal hierover regulier rapporteren op de website over betere regelgeving voor ondernemers van de Rijksoverheid³. Via deze website wil het kabinet ook een permanente inblik bieden in de voortgang van de departementale maatregelen, de betrokken partijen, de doorlooptijd en de behaalde resultaten. Ook wordt inzicht gegeven in voorgenomen of afgeronde MKB-toetsen, in de activiteiten van de Strategische adviescommissie betere regelgeving bedrijven, de voortgang van de maatwerkprogramma en van de life-event aanpak bedrijven.

Zoals in de Programmabrief is aangegeven werkt het kabinet aan de hand van onderstaande vijf sporen gericht aan betere regelgeving en dienstverlening voor ondernemers.

	Spoor	Onderdelen
1	Betere nieuwe regels door effectieve consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor Experimenteren	- MKB-toets - Toetsing door ATR - Wettelijke experimenteerruimte - OESO-advies en het IAK
2	Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap	- Departementale actieprogramma's - Generieke instrumenten: maatwerkprogramma, Life events-aanpak en de Strategische commissie betere regelgeving bedrijven

¹ Kamerstuk 32673, nr. 390

² Kamerstuk 32637, nr. 314

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/regeldruk-bij-ondernemers>

		- Einde Ruimte in Regels
3	Beter, slimmer en efficiënter toezicht	- Verbeteren van de samenwerking, risicogestuurd en innovatief toezicht
4	Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten	- Betere regelgeving in Europa - Betere regelgeving en dienstverlening bij gemeenten
5	Betere (digitale) dienstverlening	- Digitale basisinfrastructuur - Digitalisering overheidsdiensten - Hulp bij naleving van regels

Op alle sporen hebben we het afgelopen jaar voortgang geboekt. In deze voortgangsrapportage wordt ingegaan op de voornaamste resultaten tot nu toe. In de bijlage bij deze voortgangsrapportage zijn de programma's van de verschillende ministeries bijgevoegd, waarin per maatregel kort de laatste stand van zaken is beschreven.

Voortgang

Programma Betere Regelgeving en dienstverlening voor bedrijven

Doel programma

In gesprek met ondernemers in kaart brengen van ervaren regeldruk als gevolg van wet- en regelgeving

Oplossen van concrete knelpunten

Meer tijd om te ondernemen

Wat doen we?

- 1 Departementale actieprogramma's
- 2 Maatwerkeraanpak
- 3 Klantreisonderzoek bij levensgebeurtenissen
- 4 Strategische commissie betere regelgeving bedrijven

Resultaten

Inmiddels zijn rond de **50 maatregelen** en concrete knelpunten afgerond of opgelost.

Voorbeelden

-
- Vereenvoudiging van de taxiregelgeving
-
- Administratieve lastenvermindering zwangere zelfstandigen
-
- Vermindering lasten statistiekuitvraag door CBS

Wat doen we nog meer?

-
- Realiseren van regelhulp
-
- Uitvoeren van MKB-toetsen bij nieuwe wet- en regelgeving
-
- Regulier onderzoek naar merkbare regeldruk bij ondernemers
-
- Toegankelijker maken van informatie over wet- en regelgeving

Spoor 1: Betere nieuwe regels door effectieve consultatie, onafhankelijke toetsing en meer ruimte voor experimenteren

Het betereregelgevingsbeleid begint bij een goede afweging of wet- en regelgeving het meest effectieve instrument is om publieke belangen te borgen. Het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) helpt beleidsmakers om het maatschappelijk probleem helder te definiëren, stil te staan bij de vraag of overheidsingrijpen wenselijk is en goed af te wegen welk instrument het meest effectief is.

Om dit proces nog verder te versterken heeft dit kabinet de focus willen leggen op het vroegtijdig betrekken van met name kleine ondernemers bij het nadenken over nieuwe wet- en regelgeving en de werkbaarheid, proportionaliteit en mogelijke onvoorziene effecten hiervan voor het mkb. Inmiddels zijn departementen vanaf 1 mei 2019 verplicht een MKB-toets uit te voeren indien de verwachting is dat voorgenomen regelgeving in de praktijk kan leiden tot aanzienlijke regeldrukeffecten voor het mkb.

Naast de MKB-toets vormen onafhankelijke toetsing door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) en ruimte voor experimenteren belangrijke instrumenten die beleidsmakers kunnen inzetten om te bepalen op welke wijze overheidsingrijpen het meest effectief kan worden vormgegeven.

MKB-toets

De MKB-toets raakt steeds meer in zwang. Het aantal georganiseerde toetsen staat momenteel op 20 stuks. De resultaten van de MKB-toetsen leiden over het algemeen tot tevredenheid bij beleidsmedewerkers en mkb-ondernemers. Het blijkt noodzakelijk om continu aandacht te blijven vragen voor de MKB-toets bij de start van nieuwe wetgevingstrajecten zolang de toets nog niet is ingeburgerd. Nagenoeg elk departement heeft meer dan één toets uitgevoerd. In de bijlage bij deze voortgangsrapportage is een compleet overzicht van het aantal uitgevoerde en van de op dit moment geplande MKB-toetsen opgenomen.

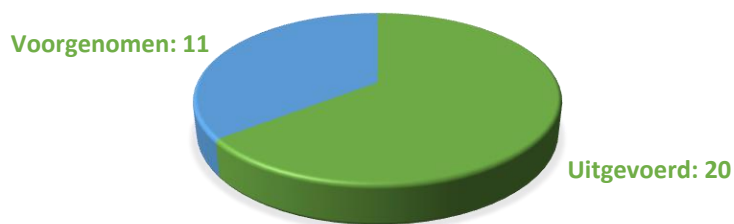
Nu de MKB-toets Rijksbreed wordt toegepast is duidelijk dat deze daadwerkelijk effect kan hebben op de wijze waarop nieuwe wet- en regelgeving wordt vormgegeven. Er zijn toetsen geweest waarvan nu al duidelijk is dat bij de uitwerking inhoudelijk rekening is gehouden met de uitkomsten van de toets (bijvoorbeeld bij de aanpassing van de Werkkostenregeling of de methodiek om te berekenen of energiebesparende maatregelen binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend). Maar ze hebben soms ook bijgedragen aan het nader beschouwen van de voorgenomen maatregelen, zoals het voorkomen van discriminatie bij het werven van personeel, of het heroverwegen van maatregelen, zoals de voorgenomen verplichte vermelding van de thuiskopieheffing op facturen van gegevensdragers.

Het aantal voorgenomen toetsen bedraagt 11 stuks, waarvan enkele in de fase verkeren van het werven van MKB-ondernemers. Door de corona-uitbraak is de realisatie van deze toetsen in de huidige vorm momenteel niet mogelijk. Aangezien het wetgevingsproces bij departementen niet stilligt, zal in voorkomende gevallen waarin het is gelukt om ondernemers te werven voor deelname aan een MKB-toets, gekeken worden op welke wijze alsnog invulling kan worden gegeven aan een MKB-toets. Hierbij kan worden gedacht aan videobellen, het leveren van input per email of een discussie op een gesloten discussieforum.

Een drietal toetsen is niet doorgegaan omdat er geen of te weinig ondernemers gevonden konden worden om aan de panelbijeenkomsten deel te nemen. Een paneldatabase met daarin de registratie van mkb-ondernemers, die bereid zijn gevonden om aan een toekomstige panelbijeenkomst deel te nemen, is in ontwikkeling bij MKB-Nederland. De database zal naarmate die beter gevuld raakt, de problemen rond het vinden van geschikte en bereidwillige mkb-ondernemers meer en meer oplossen. Ook ONL is bezig om meer geïnteresseerde MKB-bedrijven bij haar achterban te vinden en te registreren voor deelname aan MKB-toetsen.

Er is inmiddels twee keer wetgeving gepubliceerd, waar bij de start van het wetgevingsproces een toets is gehouden. Het resultaat daarvan is naar tevredenheid beschreven in de Toelichting van die wetgeving. De verplichting om daarin uit te leggen waarom er geen toets is gehouden, wordt ook steeds vaker nageleefd.

Medio 2021 zal het instrument MKB-toets worden geëvalueerd.

Toetsing door ATR

De vroege toetsing door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) is een belangrijk instrument in het totale regeldruksysteem. Het onafhankelijke ATR toetst voorgenomen regelgeving in een vroege fase van het regelgevingsproces op regeldruk.

Van alle dossiers waarbij ATR een formeel advies heeft uitgebracht, strekte 73% van de adviezen tot indiening van het voorstel. Bij dossiers waar ATR adviseert om de toelichting bij een voorstel aan te passen, geven departementen aan op welke wijze de adviezen van ATR zijn verwerkt. Vaak gaat het daarbij om het beter afwegen van alternatieven of het beter onderbouwen van nut en noodzaak.

Het mandaat op basis waarvan het ATR is ingesteld ging op 1 juni 2017 in en loopt tot 1 juni 2021. Conform de Kaderwet adviescolleges is inmiddels een evaluatie gestart. De uitkomsten van de evaluatie worden in de zomer verwacht. Deze zullen vergezeld van een kabinetsreactie na de zomer aan de Kamer worden gezonden. Mede afhankelijk van de uitkomsten zal bezien worden of en zo ja hoe lang het mandaat zal worden verlengd. Het mandaat kan maximaal eenmalig met een termijn van twee jaar worden verlengd. Daarna zou er bij voortzetting van het ATR een nieuw mandaat moeten komen.

Wettelijke experimenteer ruimte

Experimenteren met wetgeving kan nuttig zijn om bijvoorbeeld te kijken in hoeverre behoefte is aan meer ruimte in regelgeving en wat de effecten hiervan zijn, zonder dat direct onomkeerbare stappen worden gezet⁴. Vaak blijkt dat bestaande wet- en regelgeving meer ruimte bieden dan men denkt, zodat aanpassing van wet- en regelgeving niet nodig is. Daarnaast bood het voorstel voor de elfde wijziging van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar) een verruiming van de bestaande mogelijkheden voor wettelijke experimenteer ruimte.

De Afdeling Advisering van de Raad van State heeft in haar advies⁵ over deze wijziging echter aangegeven dat een experimenteerregeling slechts gebruikt behoort te worden om een vooraf geformuleerde hypothese te toetsen, met het oog op mogelijke aanpassing van de regelgeving waar in het experiment van wordt afgeweken. De Raad van State erkent de bestaande behoefte aan flexibilisering in regelgeving, maar pleit voor een grondige doordenking van de voor- en nadelen van verdere flexibilisering. Daarom zijn de aanpassingen over experimenteerregeling geschrapt uit de elfde wijziging van de Ar en zal de minister voor Rechtsbescherming een voorstel doen voor een meer fundamentele bezinning op het onderwerp flexibiliteit in regelgeving. In de praktijk blijkt al dat door gebruik te maken van bestaande ruimte in wet- en regelgeving om te experimenteren, onder meer mogelijkheden kunnen worden gevonden voor lastenverminderingen voor ondernemers.

Zinnige dossiervoering in de zorg

Zoals in de voortgangsrapportage in 2019 al is aangekondigd is zorgaanbieder Arkin, in samenwerking met zorgverzekeraar Zilveren Kruis, de Nederlandse Zorgautoriteit en VWS, per 1 januari 2019 gestart met een experiment. De focus is verschoven van registratie en verantwoording naar zinnige dossiervoering en behandeluitkomsten. Medewerkers richten zich nu op zinvolle inhoudelijke verslaglegging ten behoeve van de zorgverlening aan cliënten. Daarmee is de minutenregistratie deels komen te vervallen. De vertaling naar rechtmatige declaraties wordt administratief afgehandeld.

⁴ Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775 VI, nr. 114

⁵ No.W01.19.0146/I

Uit de eerste evaluatie blijkt het succes van dit experiment. Zo besparen zorgverleners hiermee naar eigen zeggen 51 minuten per dag, tijd die in plaats van aan administratie nu aan zorgverlening aan cliënten en afstemming met ketenpartners besteed wordt. Met dit experiment toont Arkin aan dat de nieuwe werkwijze leidt tot een substantieel lagere werkdruk, het ervaren van meer zinvol werk en fors lager verzuim.

Op maandag 17 februari 2020 heeft een congres over dit experiment plaatsgevonden om ggz-aanbieders, zorgverleners, zorgverzekeraars, gemeenten en andere geïnteresseerden te informeren over het experiment en te enthousiasmeren om zelf aan de slag te gaan met het verminderen van regeldruk⁶. VWS hoopt dat meer instellingen het goede voorbeeld van Arkin en Zilveren Kruis volgen. Daarbij is goed te zien dat er al nieuwe experimenten gestart worden, zoals bij GGz Centraal⁷. Tot slot werkt VWS aan een experimenteerartikel in de NZa-regelgeving om nog verdergaande stappen in tijdschrijven te kunnen zetten.

OESO-advies en het IAK

Zoals hiervoor aangegeven, vormt het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) het basisinstrument voor beleidsmakers en wetgevingsjuristen om te bepalen of de overheid moet ingrijpen en, zo ja, hoe dat het beste kan worden vormgegeven.

In opdracht van het ministerie van EZK heeft de OESO het IAK en de onderliggende systematiek van analyse en toetsing van voorgenomen wet- en regelgeving in Nederland onderzocht en aanbevelingen ter verbetering opgesteld. Aanleiding hiervoor was dat Nederland volgens de OESO op het punt van analyse en toetsing van voorgenomen regelgeving laag scoort ten opzichte van andere OESO-landen. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van interviews met 20 stakeholders.

Het onlangs aan de T.K. gestuurde rapport⁸ concludeert dat het IAK in de praktijk regelmatig onvoldoende en vaak te laat wordt toegepast en geen duidelijke invloed heeft op de besluitvorming. De aanbevelingen richten zich niet alleen op de structuur en scope van het IAK en het realiseren van effectief toezicht, maar ook op de communicatie rond het IAK als hét centrale instrument voor kwalitatief hoogwaardig beleid en wetgeving en op de noodzakelijke randvoorwaarden om de analysesystematiek in Nederland te verbeteren. De adviezen van de OESO worden meegenomen in het plan dat op dit moment in het kader van de operatie Inzicht in Kwaliteit wordt opgesteld om het IAK te vereenvoudigen, gebruiksvriendelijker te maken en het gebruik ervan te bevorderen. De planning is om in de volgende voortgangsrapportage van de operatie Inzicht in Kwaliteit in het najaar van 2020 ook inhoudelijk op het OESO-rapport te reageren.

Spoor 2: Merkbaar meer ruimte voor innovatie en ondernemerschap

Dit spoor vormt in feite de kern van het betereregelgevingsbeleid. Het is belangrijk om te blijven evalueren of bestaande regelgeving nog steeds 'fit for purpose' is en er mogelijkheden bestaan om deze te verbeteren. In de departementale programma's zijn verschillende initiatieven opgenomen die gericht zijn op het wegnemen van belemmeringen in bestaande regels. Daarnaast hebben we de afgelopen maanden meer generieke instrumenten ingezet, zoals de life events aanpak, de maatwerkaanpak en de strategische commissie betere regelgeving bedrijven om samen met ondernemers specifieke knelpunten binnen bepaalde bedrijfssectoren en rondom specifieke levensgebeurtenissen in kaart te brengen en aan te pakken. Deze aanpak heeft ertoe geleid dat er inmiddels rond de 50 maatregelen en concrete knelpunten daadwerkelijk zijn afgerond of opgelost.

Departementale actieprogramma's

De departementale actieprogramma's bevatten uiteenlopende maatregelen, variërend van de vereenvoudiging van wet- en regelgeving en het aanpakken van procedures bij toezichthouders of uitvoeringsorganisaties tot het verbeteren van de informatievoorziening voor ondernemers. Inmiddels zijn er enkele maatregelen geheel (28) of gedeeltelijk (6) afgerond, zoals de vereenvoudiging van de taxiregelgeving, realisatie van de zogenoemde 'Toolbox Gezond Werken met Stoffen' en vereenvoudiging van het aanvraagformulier voor de WBSO.

⁶ https://www.ordz.nl/actueel/nieuws/2018/12/03/experiment-arkin-en-zilveren-kruis-minder-administratieve-lasten-voor-behandelaars#_blank

⁷ <https://www.ggzcentraal.nl/meer-aandacht-voor-patienten-minder-administratie-ggz-centraal-maakt-er-werk-van/>

⁸ Kamerstuk 31865 nr. 168

Vereenvoudiging taxiregelgeving

Administratieve en financiële lasten voor de sector zijn verminderd door voor taxichauffeurs die continu gescreend werden de verplichting te laten vervallen om iedere vijf jaar een nieuwe VOG aan te vragen en voor vervoerders die beschikken over een taxivergunning de verplichting te laten vervallen om te beschikken over een communautaire vergunning bij het uitvoeren van openbaar vervoer per auto. Qua regeldruk zou het gaan om een reductie van tenminste 0,4 mln structureel per jaar en ca. 1700 € per vervallen communautaire vergunning.

Toolbox Gezond Werken met Stoffen

Op het Arboportaal wordt 1 landingspagina voor bedrijven gecreëerd waar een overzicht is van de belangrijkste verplichtingen en tools voor bedrijven t.a.v. het gezond en veilig werken met gevaarlijke stoffen. Dit is de 'Toolbox Gezond Werken met Stoffen'. Het beoogde resultaat is tijdswinst voor bedrijven, betere uitleg en overzicht voor bedrijven en andere belanghebbenden en groter draagvlak onder bedrijven voor de noodzaak van verschillende regimes. De eerste versie van de Toolbox voor Bedrijven is afgerond vanuit het Programma Preventie Beroepsziekten. De Toolbox zal worden uitgebreid met een uitleg van de verschillende arbo regimes (BRZO/CMR/Asbest/Reprotoxisch/Allergenen/Biociden/Nanomaterialen/Transport/Proces gegenereerd/groepsbenadering/etc.).

Vereenvoudiging van het aanvraagformulier voor de WBSO

Bedrijven die gebruik willen maken van de WBSO (een fiscale regeling voor Research & Development), moeten een aanvraagformulier invullen waarin zij een aantal vragen beantwoorden over hun voorgenomen R&D-projecten. De kwaliteit van de antwoorden is wisselend. Naar aanleiding van interviews, ander andere met intermediairs die veel aanvragen indienen, is het aanvraagformulier aangepast. Er is bijvoorbeeld een vraag verwijderd omdat deze geen nieuwe informatie opleverde. Ook is de volgorde van de vragen gewijzigd. Daarnaast is in de formulering van de vragen en toelichtingen concreter gemaakt welke informatie de bedrijven moeten aanleveren om daarmee het indienen te vereenvoudigen.

Voor de maatregelen die nog niet zijn afgerond (49), geldt dat deze al wel in gang gezet zijn maar dat hier enkele lopende wetgevingstrajecten in zitten (zoals de Wet duurzaamheidsinitiatieven, de Wet en het besluit experiment gesloten coffeeshopketen en de Vereenvoudiging van de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten) en ook maatregelen die vanwege hun aard een langere doorlooptijd kennen. Het gaat dan bijvoorbeeld om maatregelen om te kunnen experimenteren (zoals een experiment met vergaand geautomatiseerde voertuigen en experimenteerruimte voor drones) of om meerjarige (soms complexe) verbetertrajecten (zoals de actieagenda Beter Aanbesteden en het digitaliseren van de overheidsdienstverlening voor ondernemers). Een aantal maatregelen zal binnen afzienbare termijn worden afgerond. Ik ben continu in gesprek met de departementen over de voortgang van de maatregelen en wat er nodig is om maatregelen alsnog te realiseren. Daar waar mogelijk bieden we vanuit EZK hulp en ondersteuning aan.

Generieke instrumenten: maatwerkenpak, Life events en Strategische commissie betere regelgeving bedrijven

Naast de departementale actieprogramma's werkt het kabinet ook met een aantal generieke instrumenten om knelpunten op het spoor te komen, te analyseren en op te lossen. Opvallend is dat uit zowel de maatwerkenpak, de Life events aanpak als uit de onderzoeken door de Strategische commissie betere regelgeving bedrijven (ook bekend als de 'Commissie Van Straalen') naar voren komt dat een belangrijke oorzaak van regeldruk gebrekkige communicatie en informatievoorziening door de overheid is. Hierdoor ontstaat bij ondernemers vaak een gevoel van onzekerheid of wel aan regelgeving wordt voldaan en omtrent de handelwijze van uitvoeringsinstanties. Vermindering van de ervaren regeldruk kan op veel plaatsen worden gerealiseerd door informatie overzichtelijker te presenteren, deze beter te bundelen en het taalgebruik toegankelijker te maken. Ook zou bij de opzet van voorlichting over wetten – en regels meer moeten worden uitgegaan van de praktijk van de ondernemer en minder van de systematiek van de wet.

➤ Maatwerkenpakken

In de maatwerkenpak werken departementen, toezichthouders, inspecties en andere overheidsorganisaties met doelgroepen samen aan het inventariseren, analyseren en oplossen van knelpunten waar ondernemers in met name regeldichte sectoren tegenaan lopen. De

maatwerkeraanpak kenmerkt zich door zijn integrale en gefaseerde aanpak, waarbij elke sector zijn eigen dynamiek en timing kent. De bedoeling is om in overleg met doelgroepen knelpunten op tafel te krijgen, deze te prioriteren en gezamenlijk te zoeken naar haalbare oplossingen.

Op dit moment vindt er in drie sectoren een maatwerkeraanpak plaats, in de winkelambachten, de metaalsector, en de zorg.

De maatwerkeraanpak winkelambachten

Het afgelopen jaar is er in goede samenwerking tussen verschillende departementen en de coalitie winkelambachten - bestaande uit de brancheorganisaties van de kappers (ANKO), bakkers (NBOV), slaggers (KNS), schoenherstellers (NSV) en bloemisten (VBW) - succesvol gewerkt aan de oplossing van een twaalftal knelpunten. Voor een aantal knelpunten is een oplossing gerealiseerd, voor de meeste andere is een oplossing een kwestie van verdere uitwerking. Voor een overzicht van alle knelpunten en oplossingen is een aparte bijlage aan deze voortgangsrapportage toegevoegd. Een paar van de belangrijkste resultaten en bevindingen zet ik hier op een rij.

In dit traject is duidelijk gebleken dat ondernemers klachten hebben over de overzichtelijkheid en de toegankelijkheid van informatie over wettelijke verplichtingen. Dit was onder meer het geval bij de arbowetgeving. Dit is verholpen door de nodige aanpassingen op het arboportaal, de relevante website van het ministerie van SZW. Zo is de informatie beter geclusterd, zijn er animaties gekoppeld aan de teksten en is er een lijst met veel voorkomende vragen van kleine ondernemers toegevoegd. Op deze trajecten hebben leden van de coalitie winkelambachten en ondernemers meegelezen en tekstvoorstellen gedaan om zo te bewerkstelligen dat het taalgebruik toegankelijk is.

Een soortgelijk probleem deed zich ook voor ten aanzien van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Bedrijven ervaren hier ook onduidelijkheden in de informatievoorziening. Na overleg met de verantwoordelijke Autoriteit Persoonsgegevens wordt er door EZK samen met onder andere de coalitie winkelambachten een plan gemaakt voor het verbeteren van de huidige communicatiemiddelen en de toegankelijkheid en de overzichtelijkheid van de informatie. Op die manier wordt er onderzocht welke concrete tools we gezamenlijk voor ondernemers zouden kunnen ontwikkelen om het begrip over en de toepasbaarheid van de AVG te verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan een animatie over toename van dataverzameling en de risico's daarvan of standaard formats voor verwerkingsovereenkomsten.

Een ander knelpunt dat in het kader van dit maatwerktraject is opgelost ging over de subsidieregeling praktijkleren. Door een lopende wijziging van de Wet Register Onderwijsdeelnemers (WRO) en Besluit Register Onderwijsdeelnemers (BRO) wordt de aanvraagprocedure voor subsidies in de toekomst gedigitaliseerd en vereenvoudigd. Ook wordt de indieningstermijn in september met twee weken verlengd, waardoor deze beter aansluit bij het moment dat de scholen weer bereikbaar zijn. Ten slotte zijn er twee formats opgeleverd om de uren en de begeleiding van de BBL student te verantwoorden. Hierdoor kan de ondernemer de subsidieaanvraag op een eenvoudige manier zelfstandig invullen.

Vanuit de coalitie winkelambachten is ook aangedrongen op een verruiming van de werkkostenregeling. Aan dit verzoek is door het kabinet reeds tegemoetgekomen met de verruiming die per 1 januari 2020 is ingegaan, en die al in de vorige voortgangsrapportage was aangekondigd.

De Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) op het terrein van arbeidsomstandigheden is een verplichting waar ondernemers aangeven regeldruk te ervaren. Dit is een onderwerp dat niet alleen gesignaleerd is in het 'Actieprogramma Maatwerkeraanpak Winkelambacht'⁹, maar ook in een advies van de strategische commissie betere regelgeving bedrijven¹⁰ en het 'rapport knelpunten bij de totstandkoming van de RI&E en oplossingsrichtingen voor betere kwalitatieve naleving'¹¹.

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/04/04/adviesrapport-maatwerkeraanpak-winkelambacht-2.0>

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/documenten/rapporten/2019/04/04/advies-regeldruk-risico-inventarisatie-en-evaluatie>

¹¹ Kamerstuk 25883, nr. 372, bijlage

Verbetering RI&E

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werkt momenteel aan een verbetering van de toepassing van de wettelijke verplichte RI&E op het terrein van arbeidsomstandigheden. Onlangs is het 'Meerjarenplan verbetering naleving RI&E 2020 - 2023' aangeboden aan de Kamer. Het plan heeft als doelstelling om het aantal bedrijven met een RI&E te verhogen en de kwaliteit van de RI&E in de praktijk te verbeteren. Binnen de interventielijn 'toepassing' wordt ingezet op het wegnemen van knelpunten die werkgevers ervaren bij het uitvoeren van de wettelijke verplichting. In het kader van de maatwerk aanpak winkelambacht zal ook vanuit deze sector, in samenwerking met de ministeries van EZK en SZW, een opzet worden geleverd voor een compliance tool RI&E. Deze opzet is gefinancierd door de coalitie winkelambacht. Op basis van deze opzet wordt de feitelijke tool gebouwd.

In juni van dit jaar start een pilot voor kleine werkgevers die voor het eerst starten met een RI&E en niet aangesloten zijn bij een brancheorganisatie. Binnen de pilot wordt op een vernieuwde website van het Steunpunt RIE de regelgeving duidelijker uitgelegd en een gebruiksvriendelijk RI&E-instrument aangeboden op de belangrijkste risico's voor gezond en veilig werken voor het desbetreffende bedrijf. Met deze stappen wordt verwacht dat de regeldruk voor de kleine bedrijven (maximaal 25 medewerkers) aanzienlijk wordt verminderd. De Kamer wordt door SZW jaarlijkse geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het Meerjarenplan.

De maatwerk aanpak metaal

De maatwerk aanpak metaal is uitgevoerd in samenwerking met Koninklijke Metaalunie, de Vereniging Industrieel Oppervlaktebehandelend Nederland (ION), de Branchegroep Nederlandse Jachtbouw Industrie (NJI) en de Branchevereniging voor Landbouwtechniek, Veehouderijtechniek, Groententechniek, Tuinbouwtechnieken en Industrie en Interne Transport (FEDECOM).

Ook hier is een gebrek aan overzichtelijkheid in de informatie voor ondernemers een belangrijk knelpunt. Met name ten aanzien van blootstellingsniveaus en grenswaarden van gevaarlijke stoffen. Samen met de verantwoordelijke departementen IenW en SZW is er gewerkt aan een factsheet waarin duidelijke voorlichting wordt gegeven wanneer een specifieke norm van toepassing is en waar men de bijbehorende waarde kan terugvinden. Hier zijn al een aantal stappen gezet: zo heeft IenW haar navigator gevaarlijke stoffen verhelderd en hebben SZW en IenW inmiddels verwijzingen naar elkaars databanken opgenomen. Hierdoor ontstaat globaal overzicht met duidelijke uitleg over soorten gevaarlijke stoffen en hun vindplaats.

Een ander voorbeeld is onduidelijkheid omtrent de eisen van wetgeving aan het werken met kleine stralingsapparatuur. De ANVS heeft de coalitie geadviseerd hoe zij een trainingsmodule kunnen opzetten omtrent dit onderwerp. De coalitie gaat deze training verder uitwerken en opzetten. Daarnaast hebben de ANVS en de branches in het najaar een werksessie georganiseerd met elkaar waarin ze over het onderwerp zullen spreken.

Voor een overzicht van alle knelpunten en oplossingen van de maatwerk aanpak metaal verwijs ik naar de aparte bijlage bij deze voortgangsrapportage.

[Ont]Regel de Zorg

VWS werkt samen met de sectorpartijen aan het in mei 2018 gepresenteerde 'actieplan [Ont]Regel de Zorg', voor de aanpak van regeldruk in de zorg deze kabinetsperiode. Het programma bevat tien sectorplannen, voor de sectoren huisartsen, medisch specialistische zorg, farmacie, paramedische zorg, curatieve GGZ, wijkverpleging, sociaal domein, verpleeghuizen, gehandicaptenzorg, en patiënt/cliënt. In totaal bevatten die sectorplannen meer dan 160 acties. De voortgangsrapportage van de bewindspersonen van VWS aan de Kamer stond gepland voor juni 2020, maar is door de coronacrisis opgeschoven.

In de periode sinds de vorige voortgangsrapportage zijn weer diverse resultaten geboekt, zoals:

- Afschaffen terminaliteitsverklaring: In de meeste situaties is het niet meer nodig om de terminaliteitsverklaring te gebruiken. Voorheen werd deze verklaring voor de zorg in de laatste levensfase gebruikt.
- Nieuwe kortere en uniforme diagnosecodelijst voor paramedische zorgverleners.
- Vereenvoudigde richtlijn van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF), waardoor het noteren van gegevens voor fysiotherapeuten is teruggebracht tot wat minimaal noodzakelijk is en niet in alle gevallen een begin- en eindmeting meer verplicht is.

- Controletermijnen zorgverzekeraars verkort: Zorgverzekeraars hebben afgesproken om voor nog een aantal zorgsectoren de maximale controletermijnen te verkorten, in navolging van de afspraken die eind 2019 zijn gemaakt voor de sector wijkverpleging. Vanaf 2021 hanteren verzekeraars een maximale controletermijn van twee kalenderjaren voor de farmacie en paramedische zorg en een termijn van drie kalenderjaren voor de GGZ. Dit betekent dat er uiterlijk binnen die termijn een materiële controle gestart wordt. Hiermee worden de administratieve lasten voor zorgaanbieders en zorgverzekeraars verminderd.

[Ont]Regel de Zorg

Op www.ordz.nl is een actuele stand van zaken te vinden m.b.t. de acties in het programma

[Ont]Regel de Zorg. Ook zijn diverse filmpjes gemaakt over geschrapte regels. Deze zijn ook op de website te vinden.

➤ **Life-events**

Elke ondernemer krijgt in de levenscyclus van zijn onderneming te maken met één of meer grote veranderingen waarvoor overheidsdiensten nodig zijn, zogenoemde levensgebeurtenissen. De *Life event*-aanpak is een effectieve manier gebleken om inzicht te krijgen in hoe ondernemers in de praktijk handelen bij deze levensgebeurtenissen. Hieronder noem ik de belangrijkste uitkomsten van de Life events die zijn en worden onderzocht.

Internationaal zakendoen buiten de EU

De bij dit onderzoek betrokken ondernemers gaven aan dat het starten met internationaal zakendoen buiten de EU wordt bemoeilijkt, omdat zij niet goed weten waar ze moeten beginnen. Om de ondernemer beter op weg te helpen, heeft de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) de Exportwijzer ontwikkeld. Met deze digitale regelhulp worden ondernemers geïnformeerd over de voor hen relevante diensten van de RVO, zoals informatie over de beoogde exportmarkt, financiering en andere vormen van ondersteuning. Tegelijkertijd werkt de RVO aan het Informatiehuis Internationaal Ondernemen (IIO) waarbinnen informatie over 150 landen wordt gestandaardiseerd. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de (overheids)organisaties die van IIO gebruikmaken eenduidige informatie verschaffen over internationaal ondernemen. Ook in de fase na het starten met internationaal zakendoen buiten de EU worden knelpunten ervaren. Zo bleek uit het onderzoek dat niet altijd duidelijk is voor ondernemers hoe zij gebruik kunnen maken van verlaagde invoerrechten of nulrechten in EU-handelsakkoorden. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft inmiddels in een helder overzicht informatie opgenomen over bewijsstukken die ondernemers kunnen gebruiken om te profiteren van EU-handelsakkoorden. Daarbij is ook aangegeven dat ondernemers bij bepaalde handelsakkoorden gebruik kunnen maken van het REX-systeem¹² van de EU, een nieuwe vorm van zelfcertificatie. Deze informatie is toegevoegd aan de landenpagina op de website van de RVO. Ook de Douane informeert marktdeelnemers over de geldende oorsprongregels en de juiste toepassing daarvan, en wijst ondernemers waar nodig op het gebruik van zelfcertificatie. Verder wordt momenteel gewerkt aan één digitaal overheidsloket: het Single Window Handel & Transport (SWHT). Dit is een uitbreiding van het bestaande Maritiem Single Window (MSW), een initiatief van de EU dat op dit moment alleen werkt voor zeevracht en in Nederland ook voor luchtvracht. Met het SWHT wordt de gegevensuitwisseling bij internationale handel tussen ondernemers en overheden sneller, eenvoudiger en betrouwbaarder gemaakt.

Exporteren op de interne markt

Deze klantreis is gericht op het inzichtelijk maken van de door ondernemers ervaren belemmeringen bij grensoverschrijdende handel op de interne markt. In lijn met de uitkomsten uit het onderzoek 'Internationaal zakendoen buiten de EU' komt ook hier naar voren dat ondernemers vooral problemen ervaren in het beginstadium van het exporteren. Zij worden in de verschillende lidstaten vaak geconfronteerd met onduidelijkheid over geldende verplichtingen, complexe systemen bij de overheidsinstanties en verschillen in de implementatie en handhaving van internemarktregels. Verder vinden ondernemers het lastig om hierbij de juiste ondersteuning te vinden.

Het kabinet heeft de uitkomsten van dit onderzoek al verwerkt in zijn nieuwe aanpak voor de interne markt, en zal werken aan oplossingen op maat voor de genoemde problemen. Onderdeel

¹² Registered Exporter System.

hiervan is het Actieplan Implementatie en Handhaving, dat is gericht op concrete problemen in de naleving van interne-marktregels en waarover de Minister van Buitenlandse Zaken de Kamer bij brief van 17 april 2020¹³ heeft geïnformeerd. Verder zijn sectorgerichte oplossingen voor handelsbelemmeringen en, waar gepast, regionale oplossingen voor belemmeringen onderdeel van de nieuwe aanpak voor de interne markt.

Subsidieaanvragen bij innovatie

Centraal in deze klantreis staat de ondernemer die op zoek gaat naar (financiële) ondersteuning bij een innovatieproject. Voor ondernemers die willen innoveren bestaat er bij de RVO een heel palet aan (subsidie)regelingen. Daarbij is gekeken hoe de ondernemer daarin zijn weg vindt, vanaf de oriëntatiefase tot aan de afweging, aanvraag en evaluatie van de innovatie-regeling.

De belangrijkste uitkomsten liggen ook hier vooral op het vlak van informatie en communicatie. Zo hebben ondernemers vooral behoefte aan een helder overzicht van alle beschikbare regelingen en de daarbij gehanteerde toelatingscriteria. Ondernemers willen meer inzicht hebben in de vraag voor welke regeling in welke fase een aanvraag kan worden ingediend. Ook is er behoefte aan voorbeeldprojecten, zowel goed als fout, die men kan gebruiken bij het schrijven van een aanvraag. Een ander aandachtspunt is de toelichting bij de geldende regelingen. Ondernemers vinden deze vaak multi-interpretabel en vragen om een helder beoordelingskader van de aanvragen en om meer duidelijkheid over de te volgen procedures.

Samen met RVO wordt momenteel bekeken op welke wijze de uitkomsten van dit onderzoek kunnen worden verwerkt.

Toepasbaarheid uitkomsten life event subsidieaanvragen bij innovatie

Een uitkomst van dit Life Event-onderzoek is dat het een aantal belangrijke inzichten heeft opgeleverd die de RVO inmiddels heeft gebruikt bij de inrichting van het proces en de communicatie rondom de compensatieregelingen voor ondernemers die door de corona-maatregelen in financieel zwaar weer zijn gekomen.

Starten met ondernemen

Hoewel ondernemers het starten van de onderneming als relatief eenvoudig ervaren, bleek uit het onderzoek dat Kamer van Koophandel (KvK) uitvoerde naar deze levensgebeurtenis dat een deel van de bevraagde ondernemers niet volledig op de hoogte was van alles wat in deze fase moet worden geregeld bij verschillende overheidsorganisaties. Inmiddels is onder andere een verbetertraject opgestart waarbij de mogelijkheden worden verkend om de inschrijving in het Handelsregister bij KvK en de aanmelding voor de omzetbelasting bij de Belastingdienst nog makkelijker te maken. Ook op een aantal andere gesignaleerde knelpunten wordt actie ondernomen. Zo werkt het Benelux-Bureau voor Intellectuele Eigendom aan een handelsnaamchecker waarmee ondernemers zelf makkelijk kunnen zien of een handelsnaam al in gebruik is. Verder wordt gedacht over een effectieve wijze om ondernemers te attenderen op het belang om een domeinnaam te registreren voordat de gewenste handelsnaam in het Handelsregister wordt ingeschreven.

Stoppen met ondernemen

Het onderzoek dat KvK (nog voor de coronacrisis) heeft uitgevoerd naar de levensgebeurtenis 'stoppen met ondernemen' is toegespitst op ondernemers die hiertoe genoodzaakt zijn door (financiële) problemen. Eén van de belangrijke punten van aandacht is dat de ondernemer die stopt met zijn onderneming er vaak ten onrechte van uitgaat dat het bedrijf is gestopt als dit is uitgeschreven bij KvK. Aan een aantal verplichtingen, zoals het doen van de (nihil)aangifte, moet dan echter nog wel worden voldaan. Op dit moment wordt de mogelijkheid onderzocht om de ondernemer een helder overzicht te bieden waaruit blijkt bij welke overheidsorganisaties bekend is dat hij is gestopt en bij welke organisaties hij dit nog moet doorgeven. Op dit punt zal aansluiting worden gezocht bij de Agenda Digitale Overheid van het ministerie van BZK.

Overlijden van een partner met een onderneming

Uit het onderzoek naar het Overlijden van een partner met een onderneming blijkt dat nabestaanden van ondernemers in grote lijnen dezelfde behoefte aan informatie en overzicht hebben als nabestaanden van gewone burgers. Voor nabestaanden van burgers bestaat al een

¹³ Kamerstukken II, 2019-2020, 22112 nr. 2865.

zogenoemde checklist. Op dit moment wordt bekeken hoe deze checklist kan worden aangevuld met informatie die is toegesneden op nabestaanden van een ondernemers.

Aannemen van een eerste werknemer

Ook is naar aanleiding van de motie Wörsdörfer¹⁴ een klantreisonderzoek gestart naar de verplichtingen waaraan ondernemers moeten voldoen wanneer zij hun eerste werknemer aannemen. De eerste fase van dit onderzoek is inmiddels afgerond en daarin is een aantal knelpunten in beeld gebracht dat nader wordt bekeken. Hieruit blijkt ook dat overzichtelijkheid van en toegankelijkheid van informatie over de verplichtingen een belangrijk punt van aandacht is. Het eindrapport van dit onderzoek zal naar verwachting voor deze zomer worden opgeleverd.

Strategische commissie betere regelgeving bedrijven

De 'Strategische commissie betere regelgeving bedrijven' heeft als doel het merkbaar verminderen van de regeldruk van bestaande regelgeving. Hiertoe gaat ze op grond van signalen van mkb-ondernemers na welke mogelijkheden er zijn voor verbetering van de werkbaarheid van sectoroverstijgende knelpunten. Bij de verbetering wordt de dossierhouder of regelgevende instantie uitdrukkelijk betrokken voordat een advies wordt gegeven.

In de afgelopen periode heeft de commissie vier adviezen uitgebracht.

Advies over de risico-inventarisatie en evaluatie

De commissie heeft advies uitgebracht aan de staatssecretaris van SZW over de regeldruk die ondernemers ervaren bij de risico-inventarisatie en evaluatie op het beleidsterrein arbeidsveiligheid¹⁵. Ondernemers bestempelen de RIE als te uitgebreid, kostbaar en ingewikkeld. Dit onderwerp is ook opgebracht in de maatwerk aanpak winkelambachten zoals hierboven beschreven. Inmiddels is een traject ingezet door SZW om de RI&E beter te laten aansluiten bij het mkb.

Advies over de implementatietijd van nieuwe regelgeving

De Commissie van Straalen heeft dit advies opgesteld nadat bleek dat niet altijd wordt voldaan aan de voorschriften omtrent de minimuminvoeringstermijn zoals vastgelegd in de "Aanwijzingen voor de regelgeving"¹⁶. Daarnaast waren er klachten van ondernemers die de implementatietermijnen onwerkbaar vinden. De Commissie van Straalen adviseert de Minister voor Rechtsbescherming om de "Aanwijzingen voor de regelgeving" hernieuwd Rijksbreed onder de aandacht te brengen van de wetgevingsjuristen en beleidsmedewerkers en beter toe te zien op naleving. Daarnaast is geadviseerd een minimuminvoeringstermijn van 3 maanden voor bedrijven te heroverwegen, en het betrekken van de doelgroep voor de bepaling van de implementatietermijn onder de aandacht te brengen.

Naar aanleiding van dit advies heeft de Minister voor Rechtsbescherming de bestaande afspraken over de minimuminvoeringstermijn en het tijdig betrekken van de doelgroep Rijksbreed opnieuw onder de aandacht gebracht en het belang hiervan benadrukt. Het advies om de minimuminvoeringstermijn te verlengen naar drie maanden wordt niet overgenomen. Destijds is bewust gekozen voor een minimuminvoeringstermijn van twee maanden omdat gebleken was dat de (eerder geldende) minimuminvoeringstermijn van drie maanden vaak niet werkbaar was in de praktijk. Bovendien beperkt een lange invoeringstermijn voor ministeriële regelingen de flexibiliteit van dit instrument te zeer¹⁷. Wel is en blijft van belang dat bij de voorbereiding van regelgeving goed overleg en duidelijke communicatie plaatsvindt zodat ondernemers zich tijdig kunnen voorbereiden op nieuwe regelgeving.

Advies over bepalingen inzake de detachering van werknemers in de EU

Een van de klachten die naar voren kwamen uit de Internetconsultatie die in 2018 is uitgevoerd door de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken is dat ondernemers de verplichtingen bij het detacheren van medewerkers in andere EU-landen als onduidelijk, ingewikkeld en lastig ervaren¹⁸. De commissie heeft in haar advies voor het ministerie van SZW suggesties gedaan hoe

¹⁴ Kamerstukken II 2018-2019, 35000-XIII, nr. 20.

¹⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/documenten/rapporten/2019/04/04/advies-regeldruk-risico-inventarisatie-en-evaluatie>

¹⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/documenten/publicaties/2019/11/28/advies-implementatietermijn-gewijzigde-en-nieuwe-regelgeving-voor-ondernemers>

¹⁷ Kamerstukken II, 2009/2010, 29515 nr. 309.

¹⁸ Stafnotitie Resultaten internetconsultatie regeldruk, 18-10-2018

de beschikbare relevante informatie voor ondernemers beter toegankelijk kon worden gemaakt.¹⁹ Naar aanleiding van dit advies heeft het ministerie van SZW op een pagina van het Ondernemersplein informatie over detachering per EU-land laten bundelen. Hierdoor kunnen ondernemers relevante informatie sneller vinden en wordt het eenvoudiger te achterhalen aan welke eisen men moet voldoen. Dit voorkomt irritatie door lange zoektijden of moeilijk vindbare informatie en vermindert risico's op boetes.

Advies over onevenredige enquêtebelasting van ondernemers in het mkb

Gebleken is dat de belasting die door de CBS-enquêtes wordt gegenereerd ongelijk is verdeeld over de ondernemingen. Bepaalde ondernemers vervullen hierdoor structureel een meer dan evenredig aandeel in de enquêteverplichtingen, wat door zowel CBS als andere partijen niet als wenselijk wordt gezien. Bezien is of een maximale enquêteverplichting per ondernemer werkbaar zou zijn, maar dit stuit op statistische bezwaren. Het CBS is geadviseerd om nader te bezien of herprioritering van de enquêtes bij de meest getroffen bedrijven verlichting kan geven. Ook wordt geadviseerd te bekijken of via standaardisatie van boekhoudsoftware en het toegankelijk maken van de boekhoudsoftware van bedrijven een significante regeldrukverlaging bereikt kan worden. Dit biedt potentiële voordelen voor alle geënuquëeerde bedrijven, niet alleen voor de groep die een onevenredige enquêtelast ervoer.

Onderwerpen die nog verder worden onderzocht

De commissie heeft nog een aantal onderwerpen in behandeling waarover mogelijk op een later tijdstip door de commissie een advies wordt afgegeven. Het betreft dan bijvoorbeeld de verbetering van de betrokkenheid van het mkb bij de NEN-normering, de bekendheid van de bepalingen rond zogenaamde "schijnconstructies" (hoe je kunt voorkomen dat je ten onrechte later wordt aangemerkt als werkgever), de uitvoering van de bepalingen rond witwassen en financiering van terrorisme (WWFT-richtlijn) en de bepalingen voor vaste brandblusinstallaties (PGS 14/15).

Einde Ruimte in Regels

Na vijf jaar is het programma Ruimte in Regels op 1 januari 2020 gestopt. Daarmee kwam een bijzondere vorm van samenwerking ten einde, waarin de ministeries van EZK en IenW intensief samenwerkten met verschillende andere organisaties, zoals Rijkswaterstaat, het ministerie van LNV en NEN. De opdracht van dit loket voor duurzame innovaties was om samen met ondernemers concreet te maken waar wet- en regelgeving hen in de weg zat. Ruimte in Regels hielp ondernemers door informatie en uitleg over wetten en regels te geven, zodat helder werd welke keuzes de ondernemer had. En in veel gevallen kon het programma de ondernemer ook helpen door de belemmering weg te nemen. Er zijn ruim 700 meldingen binnengekomen waarvan er 450 actief zijn opgepakt. Ruim 300 ondernemers zijn verder geholpen met oplossingen, informatie of koppeling aan de juiste partijen. Te denken valt aan belemmeringen rond het gebruik van herwonnen fosfaten of de recycling van autobatterijen en windmolens. Ruimte in regels verzamelde in de afgelopen jaren veel inzichten over concrete belemmeringen voor de transitie naar een duurzame economie en over het ondersteunen van start-ups en innovatieve ondernemers. Die inzichten zijn benut in bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma bij het Rijksbrede programma "Nederland Circulair 2050" en het realisatieplan bij de Visie Waardevol en Verbonden van LNV.²⁰

De behoefte om innovaties te ondersteunen en daarbij ook naar bestaande wet- en regelgeving te kijken, blijft actueel. De dienstverlening van overheden aan innovatieve ondernemers is daarbij van groot belang. Bij IenW blijft de werkwijze en kennis geborgd, met het Versnellingshuis CE als aanspreekpunt voor bedrijven die vragen of belemmeringen willen melden op het gebied van circulaire economie.²¹ Voor belemmeringen op het gebied van digitale economie is er nederlanddigitaal.nl en op het gebied van kringlooplandbouw het Agroloket. Tenslotte is er het Meldpunt wet- en regelgeving op het Ondernemersplein.

Saxion-onderzoek

In het onderzoek naar de ervaren regeldruk bij mkb-ondernemers dat recent door Saxion Hogeschool in opdracht van de Kamer is uitgevoerd kwamen enkele knelpunten naar voren

¹⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/documenten/publicaties/2020/03/30/advies-strategische-commissie-betere-regelgeving-bedrijven-inzake-detachering-in-eu-landen>

²⁰ Kamerstukken II 2018-2019, 32 852 nr. 76 respectievelijk Kamerstukken II 2018-2019, 35000-XIV nr. 76.

²¹ Kamerstukken II 2019-2020, 32 852 nr. 97.

die in de eerdere kabinetsreactie niet zijn geadresseerd, maar waar inmiddels ook resultaten te melden zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om gegevensverstrekking aan het UWV, procedures rond wijzigingen van de inschrijving bij de KvK en statistiekuitvraag door het CBS.

Gegevensverstrekking aan het UWV

Voor een efficiënte uitvoering van de werknemersverzekeringen vraagt het UWV in sommige gevallen om specifieke gegevens. UWV zoekt daarbij altijd naar mogelijkheden om de gegevensuitvraag verder te vereenvoudigen. Goede voorbeelden hiervan zijn de vereenvoudiging van de ziekmelding door werkgevers en de vereenvoudiging van de aanvraag van een zwangerschaps- en bevallingsverlofuitkering aan UWV.

Breed offensief om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen

Door samenloop van de Ziektewet (no-risk polis) en de Participatiewet in het wetsvoorstel Breed Offensief wordt geregeld dat de loonkostensubsidie bij gebruik van een no-risk polis (dus bij ziekte van de werknemer) niet stop gezet hoeft te worden en bij de vaststelling van de hoogte van een no-risk polis rekening wordt gehouden met de hoogte van de loonkostensubsidie. Werkgevers hoeven geen ziekmelding aan UWV meer door te geven en geen loonkostensubsidie meer te verrekenen in periodes van ziekte. UWV en gemeenten regelen de verrekening onderling.

Administratieve lastenvermindering zwangere zelfstandigen

Tot 1 januari 2020 moesten zelfstandig werkende vrouwen bij de aanvraag van een zwangerschaps- en bevallingsverlofuitkering aan UWV een verklaring van de arts of verloskundige over de verwachte datum van bevalling overleggen. Zij moeten de datum sinds 1 januari 2020 wel aangeven, maar hoeven de verklaring niet meer mee te sturen. Dit is een administratieve lastenvermindering voor zelfstandig werkende vrouwen.

Digitalisering wijzigen van gegevens in het Handelsregister

In het Saxion onderzoek werd aangegeven dat ondernemers procedures omtrent inschrijving in het Handelsregister door de KvK soms onduidelijk vinden. Naast voorlichting werkt KvK druk aan het verder digitaliseren van nagenoeg alle inschrijf- en mutatieprocessen. Doel hierbij is om het de ondernemer zo gemakkelijk mogelijk te maken. Het afgelopen jaar zijn er bijvoorbeeld weer vorderingen gemaakt op het gebied van het digitaliseren van de mutatieprocessen.

Verdere digitalisering mutatieprocessen Handelsregister

Vanaf de tweede helft van 2017 is het voor ondernemers mogelijk om een groot deel van de wijzigingen in hun inschrijving in het Handelsregister digitaal (online) door te geven. Het gaat dan om bijvoorbeeld het wijzigen van handelsnamen, activiteiten en contactgegevens. Online Muteren is doorontwikkeld naar een 'mijn-omgeving' voor ondernemers. Begin 2020 zijn meer dan een miljoen mutaties verwerkt via dit nieuwe kanaal en ontvangt KVK gemiddeld 10.000 mutaties per week online. De ondernemers die gebruik maken van online muteren en Mijn eenmanszaak zijn dan ook zeer te spreken over het gemak hiervan. In 2019 is ook 'Mijn eenmanszaak' en 'Online Registreren eenmanszaak' beschikbaar gekomen, welke de basis zijn voor inschrijven, inzien en wijzigen voor eenmanszaken.

Statistiekuitvraag door het CBS

Een terugkerende klacht van ondernemers is de regeldruk als gevolg van CBS-enquêtes. Dat kwam ook naar voren in het Saxion-onderzoek. CBS is continu bezig met het zo lastenluw mogelijk inrichten van de statistiekuitvraag in samenspraak met de doelgroepen met daarbij nadrukkelijk aandacht voor efficiëntere uitvraag en in totaal lagere (feitelijke en ervaren) regeldruk voor ondernemers. In dat kader heeft CBS het afgelopen jaar enkele concrete knelpunten aangepakt, bijvoorbeeld op het gebied van de uitvraag van financiële gegevens via Referentie Grootboek Schema (RGS), het stopzetten van prijswaarnemingen in winkels en het samenvoegen van vragenlijsten voor niet financiële vennootschappen.

Vermindering lasten statistiekuitvraag door CBS

Pilot uitvraag van financiële gegevens via RGS

Het CBS biedt het RGS aan als één van de mogelijkheden om financiële gegevens bij het CBS aan te leveren. RGS biedt voor bedrijven een makkelijke manier om gegevens aan te leveren en veroorzaakt minder lastendruk. In 2019 zijn twee succesvolle pilots gehouden met bedrijven om een CBS vragenlijst via RGS in te vullen. Hieruit blijkt dat tot 75% van de vragenlijst automatisch vanuit de digitale administratie gevuld kan worden met RGS gegevens. In 2020 worden de nodige aanpassingen doorgevoerd in de CBS infrastructuur zodat in 2021 hiervan gebruik gemaakt kan worden.

Stopzetten prijswaarneming in winkels

Het CBS heeft in 2019 alle voorbereidingen getroffen die het mogelijk maken dat per 1 januari 2020 geen prijswaarneming in de winkels nodig is. Maandelijks gingen meer dan 100 interviewers van het CBS op pad om prijzen van producten in 7000 winkels te noteren. Door deze ontwikkeling wordt de ondernemer niet meer belast met een werknemer van het CBS die informatie verzamelt in de winkel. Het CBS is het eerste statistische bureau in de eurozone dat helemaal stopt met winkelwaarneming.

Samenvoegen van vragenlijsten voor niet financiële vennootschappen

Samen met de DNB is één gezamenlijke en gecombineerde vragenlijst opgesteld ter vervanging van twee afzonderlijke vragenlijsten. Door deze samenvoeging is voor niet financiële vennootschappen de maanduitvraag en jaaruitvraag bij DNB voor ongeveer 200 zeer grote niet financiële vennootschappen komen te vervallen.

Monitoring

In het programma betere regelgeving en dienstverlening staan de ondernemers centraal en daarom zijn hun ervaringen de belangrijkste graadmeter van het succes van het programma. Zij moeten het verschil merken en zo lang dat onvoldoende het geval is, zijn we nog niet klaar. Dat verschil brengen we op een aantal manieren in kaart. Zo wordt bijgehouden hoeveel van de afgesproken maatregelen zijn afgerond en hoeveel knelpunten daadwerkelijk zijn opgelost. Ook gaan we meten wat het daadwerkelijke effect van de individuele maatregelen op de werkvloer is, en hoe ondernemers in het algemeen vinden dat het gaat met de regeldruk.

Effectmeting individuele maatregelen

Ik ben voornemens om - daar waar mogelijk - de effecten van de verschillende maatregelen zo goed en concreet mogelijk in kaart te brengen. Aangezien de verschillende maatregelen in hun aard behoorlijk van elkaar kunnen verschillen, zal ik in overleg met de betreffende departementen bekijken welk instrument hiervoor het best kan worden ingezet.

Jaarlijkse scan merkbare regeldruk bij ondernemers

In navolging van het Saxion-onderzoek uit 2019²² en de internetconsultatie die de Kamer eind 2018 heeft laten uitvoeren²³ wil ik een jaarlijkse scan laten uitvoeren naar merkbare regeldruk bij ondernemers. Daarbij wordt niet alleen in kaart gebracht op welke terreinen ondernemers regeldruk ervaren, maar vooral ook wat de onderliggende oorzaken zijn. De uitkomsten van deze jaarlijkse scan wil ik gebruiken om waar nodig in te kunnen spelen op nieuwe knelpunten en de departementale actieprogramma's hier eventueel verder op aan te vullen.

Spoor 3: Beter, slimmer en efficiënter toezicht

Toezichthouders zoeken steeds meer naar manieren om toezicht efficiënter te organiseren en de onderlinge samenwerking te verbeteren. Een goed voorbeeld hiervan is het programma 'verticaal toezicht' waarbij de Autoriteit woningcorporaties (Aw) en het Waarborgfonds sociale woningbouw (WSW) een gezamenlijk beoordelingskader hebben ontwikkeld van waaruit zij de financiële discipline van woningcorporaties beoordelen. Dit kader vervangt alle separate kaders en werkinstructies die er nu zijn bij beide organisaties. Het nieuwe kader is consistent, beperkter en eenvoudiger voor corporaties.

²² Kamerstuk 32673, nr. 390

²³ Kamerstuk 32673, nr. 331

Een groot deel van de Nederlandse bedrijven leeft de wetten en regels structureel goed na. Mede om deze bedrijven niet onnodig te belasten met controles hebben toezichthouders de afgelopen jaren stappen gezet met het invoeren van risicogebaseerd toezicht. Bij deze vorm van toezicht maken toezichthouders onderscheid tussen bedrijven die wetten en regels goed naleven en bedrijven die dat niet doen. Beschikbare toezichtcapaciteit wordt vooral daar ingezet waar de risico's het grootst zijn, zodat bedrijven met een goed track record minder worden belast. Een goed voorbeeld hiervan is de webapplicatie Inspectieview 5.0 (in beheer bij Inspectie Leefomgeving en Transport, het ILT).

Inspectieview is een soort database waarin inspectieverslagen worden gezet, maar waarin ook afspraken kunnen worden opgenomen. Een inspecteur kan hier de resultaten van 1,5 miljoen inspecties inzien. Ze zijn afkomstig van 21 van de 29 Omgevingsdiensten, bijna de helft van de 21 Waterschappen, vier van de elf Rijksinspecties, de havenbedrijven, de Nationale Politie, Rijkswaterstaat en verschillende meldpunten voor afval. Met Inspectieview 5.0 kunnen inspecties van elkaar zien wanneer een bedrijf bezocht is en wat er geconstateerd is, maar ook of en wanneer nieuwe inspecties gepland staan. Het is voorzien van een veelheid van zoekopties voor inspecties. Met Inspectieview 5.0 wordt risicogericht toezicht weer een stapje makkelijker: bedrijven die vaker in overtreding zijn, haalt een inspecteur er zo uit. Hierdoor ervaren andere bedrijven een lagere toezichtslast, want bedrijven die keer op keer aan de eisen blijken te voldoen worden minder vaak geïnspecteerd. Ook kan nu eerder gezamenlijk een inspectie worden gepland, waardoor de toezichtlast voor ondernemers verder wordt verlaagd. In dat geval wordt er slechts eenmalig een beroep op een ondernemer gedaan om documenten te tonen en tijd te maken voor inspecties. Inspectieview 5.0 wordt continu doorontwikkeld.

Naast het verbeteren van de samenwerking en risicogestuurd toezicht zijn toezichthouders steeds meer op zoek naar innovatieve manieren van toezicht die beter aansluiten op de opkomst van nieuwe technologieën, maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende (normatieve) verwachtingen over toezicht. Dit is bijvoorbeeld te zien in het gebruik van remote sensing-technieken door het ILT.

In 2019 maakte de ILT een begin met het gebruik van remote sensing-technieken. De ILT moet schepen met bestemming Nederland tijdens het varen al kunnen screenen. Aan de hand daarvan kunnen inspecties en monsternames veel gericht plaatsvinden in de haven. Met deze informatiegestuurde inspecties lukt het beter om overtreders op te sporen. Schepen die teveel uitstoten, spoort de ILT vaker op en pakt deze aan. Reders realiseren zich dat hun schepen al op de Noordzee en bij binnenkomst in havens via remote sensing in beeld zijn. Dit dwingt een betere naleving af en heeft een gunstig effect op de reductie van uitstoot. En schepen die zich aan de wetgeving houden, hoeven minder vaak fysiek te worden bezocht.

Spoor 4: Betere regelgeving in Europa en bij gemeenten

Betere regelgeving in Europa

De afgelopen jaren heeft de Europese Commissie onder de naam "Betere Regelgeving" actief beleid gevoerd voor verbetering van het proces van totstandkoming en evaluatie van regelgeving, verbetering van de kwaliteit van regelgeving en het voorkomen en verminderen van onnodige regeldruk in nieuwe en bestaande regelgeving. De nieuwe Europese Commissie, die 1 december officieel van start is gegaan onder leiding van voorzitter Von der Leyen, bouwt voort op het werk van de vorige Commissie.

Op 27 februari 2020 heeft de Raad voor Concurrentievermogen conclusies aangenomen over Betere Regelgeving om suggesties te doen aan de nieuwe Commissie voor verdere versterking van het beleid en om te reageren op de twee belangrijkste aankondigingen die door de Commissie zijn gedaan.

One In One Out

De Commissie heeft om te beginnen de toepassing van het "One In One Out (OIOO)"-principe op EU-niveau aangekondigd. Volgens de Commissie betekent deze toepassing dat bij elk voorstel voor nieuwe regelgeving dat zorgt voor een bepaalde toename van de regeldruk, een voorstel zal worden gepresenteerd voor een maatregel waarmee regeldruk op hetzelfde terrein in ten minste dezelfde mate wordt verminderd.

Het kabinet staat positief tegenover het OIOO-principe. Wel is het belangrijk dat deze kwantitatieve benadering hand in hand gaat met een kwalitatieve benadering, die erop is gericht

om in dialoog met ondernemers relevante knelpunten te identificeren en de regeldruk merkbaar te verminderen. Dit laatste is ook verwoord in de conclusies van de Raad voor concurrentievermogen over dit onderwerp.

Fit-for-future

Verder heeft de Commissie aangekondigd dat er een Fit-for-future-platform zal komen. Onder deze nieuwe naam zal het REFIT-platform worden voortgezet, waarbij de veranderde naamgeving volgens de Commissie bedoeld is om te markeren dat het platform zich meer dan eerst zou moeten richten op kwesties rond digitalisering en toekomstbestendigheid van regelgeving.

De Raad voor Concurrentievermogen heeft zich positief uitgelaten over de komst van het Fit-for-future-platform en daarbij benadrukt dat de belangrijkste meerwaarde van het platform is gelegen in het aandragen van voorstellen om concrete knelpunten in regelgeving op te lossen.

Later dit jaar zal de Commissie een mededeling presenteren over Betere Regelgeving. Hierin zal nader in worden gegaan op de plannen voor de komende jaren en bijvoorbeeld op de vormgeving en invoering van het OIOO-principe.

Gemeenten

Net als voorgaande jaren stimuleert EZK met VNG gemeenten om te komen tot merkbaar betere dienstverlening en regelgeving voor bedrijven. Hiertoe hebben EZK en VNG een nieuw programma opgesteld dat vanaf 2020 in werking is getreden. Centraal in het nieuwe gezamenlijke programma staan 3 sporen waarlangs EZK en VNG de betere gemeentelijke dienstverlening en regelgeving willen realiseren:

1. Bevorderen van optimale gemeentelijke dienstverlening;
2. Bevorderen van betere lokale gemeentelijke regelgeving,
3. Bevorderen van ondernemersvriendelijke gemeentelijke voorlichting en communicatie.

Voor alle sporen zijn gerichte acties opgesteld. Hierbij valt bij spoor 1 te denken aan het uitvoeren van de ondernemerspeiling met als gewenst resultaat een hogere score op de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening. Onder spoor 2 valt onder meer het verkennen en faciliteren van een lokale MKB-toets zoals nu al toegepast door de gemeente Rotterdam. Tot spoor 3 behoort bijvoorbeeld het geven van voorlichting en communicatie over de impactanalyses van nieuwe wet- en regelgeving die van belang zijn voor de ondernemersdienstverlening van gemeenten. Het is de bedoeling hierover jaarlijks voor alle gemeenten 10 á 20 berichten voor te maken.

Spoor 5: Betere (digitale) dienstverlening

Niet alleen de wetten en regels die overheden maken hebben een impact op de gevoelde regeldruk door ondernemers. Ook de wijze waarop de overheid haar dienstverlening organiseert is hierop van invloed. Voor bedrijven is het van belang dat diensten van de overheid eenvoudig en eenduidig beschikbaar zijn, zodat zij geen last hebben van verschillen tussen overheidsorganisaties. Het kabinet werkt hieraan door de ontwikkeling van een digitale basisinfrastructuur, door digitalisering van overheidsdiensten en via hulp bij het naleven van regels.

Digitale basisinfrastructuur

De Staatssecretaris van BZK heeft in de zomer van 2019 een geactualiseerde versie van de overheidsbrede Agenda Digitale Overheid NL DIGIbeter aan de Tweede Kamer gestuurd.²⁴ Deze agenda valt, net als de Nederlandse Cybersecurity Agenda, onder de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. In de agenda zijn geactualiseerde maatregelen opgenomen om de digitale overheidsdienstverlening aan bedrijven te verbeteren.

In de Agenda NL DIGIbeter is onder andere opgenomen dat de overheid blijvend inzet op het informeren van ondernemers via het digitaal Ondernemersplein.

Digitaal Ondernemersplein

Op het Ondernemersplein wordt voor ondernemers relevante informatie van de overheid gebundeld. De inhoud wordt continu vernieuwd. Zo is er recent veel informatie toegevoegd over de verschillende regelingen voor ondernemers die geraakt worden door de Coronacrisis. Met ruim 5.2 miljoen bezoeken in 2019 zijn de

²⁴ Kamerstuk 26643, nr. 621

bezoekersaantallen met 10% gestegen. Een stijging die zich in 2020 voortzet. Ook technisch blijft het Ondernemersplein vernieuwen. Zo is 'dynamische content' ontwikkeld, waarbij informatie die voor een ondernemer in een specifieke situatie niet relevant is wordt weggelaten.

Ook verbetert de overheid de interactie en uitwisseling van informatie met ondernemers door het verder digitaliseren van berichtenstromen naar ondernemers. In het kader van de vermindering van administratieve lasten wordt Standard Business Reporting bijvoorbeeld uitgebreid naar andere sectoren. In 2019 is bijvoorbeeld de verantwoordingsinformatie van woningbouwcorporaties via Standard Business Reporting (SBR) uitgewisseld. De voorbereidingen voor het deponeren van jaarstukken door grote rechtspersonen zijn in gang gezet. En door in te zetten op het gebruik van e-facturen – met name voor het mkb - draagt de overheid bij aan een snellere, accurate en goedkopere wijze van factureren.

De stand van zaken van deze maatregelen is uitgewerkt in het BZK-actieprogramma.

Digitalisering overheidsdiensten

In de afgelopen periode is op een aantal punten door diverse departementen vooruitgang geboekt in de verbetering van de overheidsdienstverlening door digitalisering:

- *MijnILT*: In 2019 heeft de ILT het webportaal 'MijnILT' in gebruik genomen. Via dit portaal kunnen ondernemers meldingen indienen en vergunningen aanvragen (<https://e-loket.ilent.nl/>). Ook hebben indieners altijd overzicht over hun vergunningaanvragen (inclusief de status) en meldingen. Daarnaast verkleint digitaal werken de kans op fouten en zijn dossiers sneller op orde. De ILT gaat het portaal voor meerdere vergunningaanvragen en meldingen beschikbaar stellen.
- *BTW-aangifte*: De Belastingdienst heeft de pilot 'Boekhouden, belastingaangifte en betalen in één' afgerond. Hiermee konden deelnemende ondernemers vanuit hun online boekhoudprogramma de btw-aangifte verzenden en de btw met iDeal betalen. Zzp'ers ervaren meer gemak door de koppeling, vinden de snelheid prettig en ervaren meer zekerheid bij hun boekhouding. De uitkomsten van de pilot worden nu uitgerold in de markt van de boekhoudsoftware.
- *MijnDouane*: Via MijnDouane hebben ondernemers sinds het najaar van 2019 toegang tot het EU-portaal voor digitale aanvragen van vergunningen. Hiermee kunnen zij digitaal met de Douane communiceren over hun aanvraag, teruggaafverzoek, bezwaarprocedures etc.

Hulp bij naleving van regels

Digitale regelhulp helpen ondernemers bij het beter naleven van complexe wet- en regelgeving en maken snel inzichtelijk welke regels van toepassing zijn en wat de rechten en verplichtingen van ondernemers zijn. Er zijn sinds de vorige verslagperiode weer verschillende regelhulp beschikbaar gekomen, onder meer betreffende CE-markering, de e-Factuurwijzer, een Cyber Security Scan Smart Industry en voor WBSO (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk):

- *CE-markering*: Met deze Regelhulp kunnen fabrikanten, importeurs, distributeurs en eindgebruikers checken of hun product onder CE-markering valt en welke EU-wetgeving daarop van toepassing is. Aanvullend geeft de Regelhulp een overzicht van wettelijke voorschriften waaraan de producten moeten voldoen.
- *de e-Factuurwijzer*: De e-Factuurwijzer is bedoeld voor alle ondernemers die goederen of diensten aan de Rijksoverheid leveren en een e-factuur willen versturen aan de Rijksoverheid. De wijzer geeft aan welke manier voor de ondernemer het beste is om te e-factureren aan de Rijksoverheid. De mogelijkheden voor ondernemers om te e-factureren worden uitgelegd. De uitkomsten worden in .pdf formaat aangeboden. Deze .pdf is te downloaden en/of per e-mail te ontvangen.
- *Cyber Security Scan Smart Industry*: Met deze scan krijgen organisaties inzicht in hoe zij hun cyberveiligheid op orde hebben. Na het doorlopen van de vragenlijst krijgt men concrete adviezen die kunnen helpen om de digitale weerbaarheid van de organisatie te vergroten.
- *Regelhulp WBSO*: Bedrijven kunnen hun R&D-kosten verlagen met de innovatieregeling WBSO (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk). Met deze regelhulp komen ondernemers er snel en gemakkelijk achter of ze hier gebruik van kunnen maken en welk financieel voordeel de WBSO hen potentieel op kan leveren.